

# Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-utca 5. II. Telefon-sz. 783.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona, Előfizetési ár egy hóra 35000 K

## Bethlen miniszterelnök és Apponyi Albert gróf vitája a választójogról

**Klebsberg miniszter kijelenti, hogy valószínűleg nem kerül sor a három egyetem megszüntetésére — A nemzetgyűlés ülése**

Budapest, május 14. A nemzetgyűlés csütörtökön folytatta a választójogi javaslat tárgyalását. — Koszó István, Oberhammer Antal a szegedi és pécsi egyetemek tervezett megszüntetése ellen emeltek szót a napirend előtt.

A választójogi javaslatához Mokcsay Zoltán szólt fel.

Azután Apponyi Albert szólalt fel. A javaslatot nem fogadja el az általános tárgyalás alapjául, miután a titkos szavazás híve. A nyugati népeknél titkos szavazás van és a nemzetek között nem lehetnek kirívó ellentétek. Nem tartja méltónak a nők választójogának megszüntetését. Kevesli a hivatali és egyéb pressziók elleni biztosítékot. A közigazgatást nagyon sok esetben megrontja a nyílt választási küzdelem. En tudnék a nyílt szavazás mellett argumentálni, de ha volna olyan közvélemény, mely megbélyegzi a visszaéléseket, addig, amíg a közvélemény nem fejlődik oda, hogy elítéli azt, aki bármely választónak az egyéni elhatározását befolyásolni akarja, nincsen más hátra, mint a titkos szavazás. (Taps az egész baloldalon.) A nyílt szavazás eredménye az, — hogy kapunk egy parlamentet, a melybe a mindenféle befolyások alatt a kormány javára szavazó pártok küldöttei, másfelől a szélsőséges elemek kerülnek bele. Azt hiszik, hogy változtatnak annak lelkületén, akit kényszerítettek arra, hogy szavazatát akarata és meggyőződése ellen adja le? Éppen ellenkezőleg, megröszkít benne az ellenzéki és még elszántabbá teszik. A törvénytiszteletet nem lehet pusztán a zsandárok szuronyaira alapítani. Hogy a zsandár pusztán kinek a kezében lesz valamikor, azt senki sem tudhatja.

A hagyományok tisztelete és a fejlődés: ezen alapul minden józan konzervatívizmus. — Állásfoglalásom, hogy ha mi, magyar értelmiség, magyar középosztály a 48-as hagyományok szellemében akarjuk tovább folytatni a munkát, akkor én már látom a jogfolytonosság megerősödését és látom a jövővérdő erős Magyarországot. Látom, hogy egységes, nemzeti eszmék keletkeznek és az összes társadalmi osztályok egyetemesen dolgoznak. Ha az ellenkező utat követik, akkor kettőslik a nemzet, két engesztelhetetlen táborra s akkor aztán örökre csonka marad ez az ország. Ettől óvja az Isten a nemzetet.

Bethlen István gróf nyomban válaszolt Apponyinak. Tiltakozik amaz állítás ellen, mintha a retrográd irány képviselői lennének. — Rámutat arra — ugymond — hogy Apponyi Albert grófnak és barátainak a baloldalon már kétszer is alkalmuk volt, hogy ezeket a megszívlelendő érveket megszívleljék de nem tették azt.

— Az egyik alkalom a koalíció volt. Akkor a titkos választójogot törvénybe iktathatták volna, annál is inkább, mert felsőbb helyről dobták a magyar közéletbe a választójog kérdését. — Nem történt meg. A koalíciós kormány benyújtott egy törvényjavaslatot, a pluralitás alapján. Sőt, amint emlékszem, az akkori javaslat felsorakoztatott érveket a titkosság ellen. Andrassy Gyula képviselő ur, aki akkor belügyminiszter volt...

Rakovszky István: Husz évvel ezelőtt volt

Bethlen István gróf miniszterelnök: Andrassy Gyula akkor még nem volt a titkosság híve.

Nagy zaj a baloldalon. Felkiáltások: Ez nem érv a titkosság ellen!

Bethlen István gróf: A titkos választójog akkor is az a csodaszor lett volna a presszió ellen, aminek ma mondják. — Meg tudja érteni, hogy most szélesebb körű választójogot követelnek azok, akik akkor szűkebb választójoggal is beérték, mert igaz, hogy közben világháború és forradalom volt és ezen a téren bizonyos tanulságokat vonunk le. Ebből azonban nem következik az, hogy nem lett volna akkor is rossz a titkos választójog.

Abban az időben még sokkal inkább szükség volt volna a titkos választójogra. De volt egy másik alkalom is, még pedig a világháborúban, 1918-ban. Akkor az Eszterházy kormány választójogi javaslatot készített. Ez a javaslat, mint Vázsonyi képviselő ur mondotta: kompromisszumos javaslat volt.

Felkiáltások az ellenzéken: Vázsonyi munkapárti többséggel állott szemben.

Bethlen István gróf: Én már a választójogi bizottságban is megmondtam, hogy én kompromisszum szükségét egyáltalában nem látom, de annak szükségét Vázsonyi képviselő ur sem indokolta.

Titakozom az ellen, hogy benünket reakciósnak állítsanak be. A részletekkel most nem szándékozom foglalkozni, hiszen a vita végén lesz még alkalmam kifejteni álláspontomat. Addig is azt hiszem, hogy a kívánatos kölcsönös megértésnek, békességnek a Házban nem használ az, ha egymás

hazafiasságában és becsületességében nem hiszünk és azt kétségbevonjuk.

A miniszterelnök ezzel befejezte beszédét, az egységes párt lelkes éljenzése és tapsai közt.

A baloldal a jobboldallal szemben ellentüntetést rendez és tapsolja és éljenzi Apponyi Albert grófot.

Apponyi Albert gróf nyomban szólásra állt fel személyes kérdésben. Apponyi izgatottan, szinte remegő hangon mondja, hogy hosszú politikai pályája alatt egyszer sem vont a kétségbe a más becsületességét és haazfias meggyőződését. Ezt most sem tette. Ily eljárás tőle mindig távol állt és távol fog állni a jövőben is.

Bethlen István gróf miniszterelnök: Eszemágában sem vot Apponyinak illet imputálni, de igen-

is, beszédem folyamán a közbeszólók ilyen invektívákkal illették. — Ezzel szembe kénytelen voltam tiltakozásomat kifejezni.

Az egységespárt lelkesen tüntet a miniszterelnök mellett, de felhangzik a baloldal ovációja is, a mellyel Apponyit veszik körül.

Csontos Imre rövid beszéde után Klebsberg kultuszminiszter áll fel szólásra és ezeket mondja: Más elfoglaltsága miatt nem lehetett itt a napirendi felszólalások alkalmával. A takarékosági bizottság előtt folyó bizalmas tárgyalásokról lévén szó, kérdéssel, mégis kötelességének tartja kijelenteni, hogy nem alaptalan az a reménye, hogy a vidéki egyetemeket nem fogják megszüntetni. (Helyeslés.)

Több személyi ügy és interpelláció után az ülés véget ért.

## A tiszántúli református egyházkerület közgyűlése teljes elégtételt szolgáltatott dr. Kun Bélának és Karay Sándornak.

A kerületi közgyűlés folytatólagos tárgyalásai. — Mácsay örökébe Szigethy Gyula teológust választották. — Dr. Nagy Lajos rendes tanár. — Véget ért a tavaszi közgyűlés.

A Tiszántúli református egyházkerület tegnap délelőtt 9 órakor folytatta közgyűlését, melynek első napján szünetelt és hosszú vitát je a Pappszász-féle javaslatok révén szünetelt és hosszú vitát eredményezett. A tegnapi tárgyaláson adminisztrációs ügyek kerültek színpadra s úgy látszik, hogy a tegnap előtt nagy számban mozgósított ellenzék érdeklődése erre a tere nem terjedt ki, mert teljesen távolmaradt tegnap, ami azt is gyaníttatja, hogy a nagy felvonulás egyedi célja az előre megszervezett, de váratlanul visszafelé elszűrt támadás agresszív levezetése volt.

A tegnapi közgyűlésen a tárgysorozat tárgyalásának megkezdése előtt dr. Révész Imre felolvasta a múlt napi gyűlés jegyzőkönyvét s ennek kapcsán bemutatta annak a határozatnak szövegezését is, melyet előző napon a Pappszász-munkálattal ügyében hoztak. A nagy vita határozata, mely Péchy László egyházmegyei gondnok, főispán indítványát tartalmazza, így hangzik:

— Egyházkerületi közgyűlésünk a 295—1924. sz. a. határozattal kiküldött bizottságot (ez a Pappszász-féle bizottság) az egyházkerületi és kollégiumi bizottságok előadóival, nevezetesen dr. Szentpéteri Kun Bélával, Karay Sándorral, dr. Dóczy Imrével, S. Szabó Józseffel, dr. Istvánnal, dr. Tóth Lajossal, dr. Révész Imrével, F. Kiss Istvánnal és Elek Imre gazdasági tanácsi jegyzővel kiegészítettük s ezen kiegészített bizottságnak a betérjészet munkálattal azzal adja vissza, hogy a munkálattal felülvizsgálat alá véve

az érdekeltek meghallgatása után a legközelebbi egyházkerületi közgyűlés elé tegyen jelentést, szem előtt tartván a 295—1924. sz. határozat ama főcélját, amely úgy az egyházkerület, mint a kollégium gazdasági helyzetének előmozdításában határozódik.

A kollégium új alapítványai.

Ezután rátér a közgyűlés a kollégium ügyeinek tárgyalására. — Dr. Szentpéteri Kun Béla bejelenti hogy az Andaházi—Szilágyi intézet gondnokává dr. Vass Károly városi tanácsnok választott. Az új gondnok a kerületi közgyűlés előtt letette az esküt.

Köszönettel vette tudomásul a közgyűlés a legutóbbi bejelentés óta történt alapítvány létesítések és adományokat, melyek közül a következők a jelentősebbek: dr. Erdős Józsefnek elhunyt neje emlékére tett 450.000, Lánzy Gyula által elhunyt fia emlékére tett egy millió, Sass Béla 500.000, Márk Endre 10 millió koronás, Melegh Gyula amerikai ref. magyar lelkész által Sass Béla egy. tanár 25 éves jubileuma alkalmából létesített 50 dolláros alapítványa s Debreczeni István egy millió koronás adománya.

Tanárválasztások.

A közgyűlésen ezután a Mácsay Sándor halálával megüresedett ref. főgimnáziumi ének-, zenetanári és a dr. Nagy Jenő által behelyettesített természetrajz-, földrajzi tanárkéret töltötte be. — Az ének-, zenetanári tanszék a kollégiumi kántus vezetésével van egybekötve.

A tanárválasztó küldöttség a deb-

receni ref. egyház 6 és a tiszántúli egyházkerület 6 kiküldöttjéből alakult meg. A közgyűlés az ének- és zenetanári állásra első helyen Árok-báti Bélát, második helyen Szigethy Gyula teológust, a kollégiumi kántusnak Mácsay halála óta ideiglenes vezetőjét, harmadik helyen pedig Szücs Gergelyt ajánlotta. A tanár-választó küldöttség a második helyen jelölt Szigethy Gyulát választotta Mácsay díszes örökébe.

A természetrajz-, földrajzi tan-székre dr. Nagy Jenő választotta meg. Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a kollégiumi és egyházkerületi hivatalokban a múlt évben végrehajtott létszámcsoökkentés folyományaképpen az adminisztráció egyszemélyessé s az elbocsátott tisztviselők munkaköre a megmaradtak között felosztassék.

Kimondotta a közgyűlés, hogy a Tócs-kertben berendezett új füvészkert minden jövedelme a végleges kiépítésig a berendezésre fordítassék s egyszemélyes véleményt kér az illetékes bizottságtól, hogy nem volna-e célszerű a jövedelmezőség fokozása szempontjából vállalkozásba adni a Füvészkertet. Egyszemélyes bejelentette dr. Szentpéteri Kun Béla előadó, hogy a Debreczen város és az egyházkerület között kötött szerződés alapján biztosítva van, hogy a város a régi füvészkertet másra mint a Déri-múzeum építkezésére nem használhatja fel.

Karay Sándor: Igen? Ezt a Pappszász-bizottság kétségbe vonta!

### Az egyetem által elfoglalt helyiségek ügyét nem rendezzi a kormány.

A közgyűlés tekintettel arra, hogy az államkormánytól mindezekig nem sikerült az egyetem által a kollégiumban elfoglalt helyiségeket megfelelő bért kieszközölni, — utasítja a kollégiumi igazgató tanácsot, hogy a legsürgősebben járjon el ez ügyben, a kiállításba helyezt per megindítását azonban mellőze még ez idő szerint.

Lenc Géza egyetemi tanár nagyon helyesnek tartja az akciót, mert ez arra szólítja a kormányt, hogy minél előbb befolytassa az egyetem felépítését. Epen ezért azt is javasolja, hogy a kormány szolnassék fel az egyetemi tanári lakások építésére. — Fél évvel ezelőtt a tanári kar felének még nem volt megfelelő lakása. Ezek óta 4 tanár Budapestről, 1 Kecskemétről, 1 Dunántulról jár Debreczenbe tanítani. Szükségesnek tartaná, ha az egyházkerület eljárna Debreczen városánál, hogy az építendő városi lakások, az egyetemi tanárok számára tartassanak fenn. Sajnálja, hogy a kormánytól szóba jöhetett az, hogy a debreceni egyetemi jog- és bölcsészeti fakultását megszüntetik.

Gróf Dégenfeld: Ezen már túl vagyunk.

Dr. Szentpéteri Kun Béla: A tanári lakások ügye nem kapcsolható a bértérítés ügyéhez. Különb az egyetemi tanári lakások ügyére megjegyezheti, hogy egyik tanártársunknak felajánlották a lakást, de nem fogadta el. Az egyházkerület illetéktelen a várostól lakásokat kérni az egyetemi tanároknak, azt intézze el a várossal maga az egyetem hatósága.

A közgyűlés az eredeti javaslatot fogadta el.

### Nem adják el a kollégium Kolozsváron levő házait.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a kollégium ügyésze a megszállott területen levő kolozsvári házakat, melyek a kollégium tulajdonát képezik — meglátogatta s az ott jó karban találta. A házak nagy értéket képviselnek s épen ezért ezidő szerint nem célszerű eladásukra gondolni.

A kollégium földjei után járó földhaszonbérletről úgy határozott a közgyűlés, hogy a megállapított szerződéses terményhaszonbérleteket termé-

szetben kívánja beszolgáltatni.

Ismeretes, hogy Debreczen város a kollégium részére békében nyújtott segélyösszeget ez évben 50 százalékos valorizáció szerint fizeti s a terv szerint a jövő évben 75 százalékos, 1927-ben 100 százalékos valorizációra tér át. Az egyházkerület kérni fogja Debreczen várost, hogy a kollégium súlyos anyagi viszonyai való tekintettel lehetőleg már most térjen át a 100 százalékos valorizációra.

### Háromszázhusz millió a kollégium deficitje.

A 68 millió készpénzmaradványt feltüntető 1923—24. évi kollégiumi zárószámadás után áttért a közgyűlés a kollégium 1925—26. évi költség-előirányzatának letérítésére.

A nyomtatásban megjelenő 82 oldal terjedelmű költségvetés a háború óta első realis költségvetése a kollégiumnak. Aranykorona alapon való összeállításának fáradságos munkáját Varga Pál számvevő végezte dícséretes szakértelemmel.

Az adatokból kitűnik, hogy a kollégiumnak bevételei 1925—26. évre 370.788, — a kiadás pedig 389.619 aranykoronában van előirányozva. E szerint a tiszta hiány 18.832 arany, tehát kb 320 millió papirkorona, mely a számvevő expozéja szerint csak külső támogatás útján, esetleg újabb jövedelmi forrásoknak megnyitásával volna elosztható. — Itt első sorban — mondja az expozé — a városi és egyházi segélyeknek s járadékoknak további emelésére, valamint a meglévő tőkepénzeknek minél rentábilisebb gyümölcsösztetésére lehet gondolni.

Kitűnik a költségvetésből, hogy a föld és ház ingatlanokból 57.650 és a tanulóktól szedett díjakban 15.000 aranykorona bevétele van a kollégiumnak, míg kiadásai közt a legnagyobb tételt a tűzifa és szén szükséglet, továbbá a főgimnáziumi tanárok illetményi képezik.

A közgyűlés a költség-előirányzatot változatlanul fogadta el, — majd ezután kimondta, hogy a legációválasztások sorrendjét így állapítja meg: hittan, bölcsészettan-hallgatók, tanítóképző intézet 5. oszt. növendékei; jog-, orvostan-hallgatók, gimnázium 8. oszt. tanulók stb. Ennek kapcsán a közgyűlés felhívja az espereseket, — hogy az utóbbi időben elhanyagolt legáció intézmény felkarolására hassanak közre.

Bejelentette az elnökség, hogy el érkezettnek látta az időt a református tanárképző intézet felállítására s meg is tette a szükséges intézkedéseket. Az intézet tanári tisztségeit dr. Zsigmond Ferenc, dr. Bessenvey Gyula, egyetemi magán tanárok, dr. Bessenvey Lajos főgimnáziumi tanár és dr. Hankiss János egyetemi tanár látják el. A szabályzatot Dóczy Imre közönség, főfelügyelő készítette. Az állam a tanári költségekhez hozzájárulást nyújt.

### Karay Sándornak elégtételt ad a közgyűlés a Pappszász munkáját vádjával szemben.

Most következett a sor Karay Sándor kollégiumi igazgató ön-maga ellen kért fegyelmi eljárásának tárgyaására. A fegyelmi eljárás megindításának kérelme a tegnap ezült Pappszász munkálattal kapcsolódik.

Előadja beadványában Karay igazgató, hogy a Pappszász bizottság jelentései olyan kitételeket tartalmaznak, mintha ő a kollégiumot megkárosította volna. Például

azt állítja, hogy a kollégiumi internátus élelmi cikkeinek nagyban be szerzési ára semmiye sem alacsonyabb a kiskereskedelmi forgalmi áránál, sőt egyes dolgoknál még magasabb is. Azzal is vádolja, hogy egy bizonyos favásárlási ügyben, méltányosság gyakorlásával károsodás, okozott. Ezekre való tekintettel kéri maga ellen a fegyelmi vizsgálat megindítását s kér mindjárt felhatalmazást arra is, hogy felmentése esetén bíróság elé vihesse vádlóit.

Dr. Tóth Lajos egyetemi tanár — előadó — nem javasolja a kérelem teljesítését. Az internátusi és kollégiumi bizottság a Pappszász munkálatait készített előadó iratában megállapította, hogy a vádak nem állják meg helyüket. Ezebből kitűnik, hogy Karay Sándornak nincs olyan cselekménye, amiből a kollégiumra kár háramlott volna s erkölcsi integritása érintetlenül, — teljes tisztaságban áll a közgyűlés előtt, mely teljes tudatában van azoknak a nagy érdemeknek, melyeket Karay Sándor 40 éves működése alatt az egyház és kollégium irányában szerzett.

Karay Sándor megújítja kérelmét, mert ha valaki becsületében van megtámadva, ezt a kérdést közigazgatási uton, közhatóság bizalomnyilvánításával — amelyért rendkívül hálás — nem tartja elintézettnak. Az elintézésnek egyedül igaz, illetékes helye a bíróság.

Gróf Dégenfeld József elnök a kérelmet megújítása dacára eluta-

### Nagygyűlés és tüntető felvonulás Pécsen, az ottani egyetem megszüntetése ellen.

Pécs, május 14. Az Erzsébet Tudományos Egyetem bajtársi és ifjúsági egyesületei tegnap egyesületközi konferenciát tartottak, amelyen elhatározták, hogy sikkra szállnak az egyetem fenntartása érdekében. Ma délután az összes bajtársi és ifjúsági egyesületek tiltakozó nagy gyűlést tartottak az egyetem aulájában. Az ifjúság nagygyűlésén részt vett az egyetem rektor vezetése mellett az egyetem tanára kara is.

Délután a város utcáin tiltakozó felvonulást rendeztek, amelyen az egyetem hallgatók és hallgatók ma délután teljes számban részt vettek.

Kaposvár, május 14. A városi tanács rendkívüli ülésen határozatot hozott, melyen tiltakozik a pécsi egyetem megszüntetése ellen. A polgármester tiltakozó táviratot küldött a miniszterelnökhöz és a kultusz-miniszterhez.

### Karcagra nagy számmal mennek vasárnap az egységspártiak.

Az egységspárt értekezlete.

Budapest, május 14. Az egységspárt csütörtök este ülést tartott, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök, Bud János, Csáky Róly, Vass József, Pesty Pál és Rakovszky Iván miniszterek vettek részt.

Az értekezleten Alrassy elnökölt és felhívást intézett a párt tagjaihoz, hogy Karcagon minél nagyobb számban jelenjenek meg. Mint ismeretes Karcag vasárnap nyitja át Bethlen István gróf miniszterelnöknek és Rakovszky Iván belügyminiszternek a diszpóziói oklevelet.

Petrovi s György kérte, hogy a párt nyem s a ki a miniszterelnök a választóogi bizottságban elmondott beszédeit és gondoskodják azok terjesztéséről. A párt ehhez egyhangúlag hozzájárult.

Szabóky Jenő sürgős intézkedést kért abban a tekintetben, hogy a földmunkások mind előbb való keresseikhez juttatása céljából intézkedések történjenek.

Bud pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy rövid időn belül segínyt nyújt a vizitársulatoknak munkájuknak elvégzésére. Eddig körülbelül 25—30 milliórdra ehető az ilyen munkákra kiutalt összeg.

Kiseb ügyek tárgyalása után az ülés véget ért. Utána pártvacser volt.

### Románia súlyos politikai válsága.

Bukarest, máj. 14. Románia súlyos politikai válság előtt áll. A kormánylapok jelentése szerint a parasztpárt Halipa képviselőt ért inzultus miatt, minthogy nem kapott megfelelő elég tételt, kivonult a parlamentből. A kormánypárt és a parasztpárt között kiélesedett ellentét következtében ellenzéki blokk alakult, amelyben az 56 képviselőt számláló nemzeti párt és a 40 tagu parasztpárt egyesül.

Az ellenzék vezetői kijelentették, hogy felveszik a harcot a Brătianu kormány ellen, mint azt Maniu és Lupu kijelentették: két hónapon belül megbuktatják a kormányt. Az ellenzék Bukarestben szombaton népgyűlést hív egybe, amelyben bejelentik a kormány ellen indítandó harcukat. Mindenesetre kérdés, hogy a kormány engedélyt ad-e a népgyűlés megtartására.

F. hó 16 tól azaz szombat estétől mindennap

fővárosi The Jazz Kings

művészi zenekara

hangversenyez a Hungáriában!

# A Péterfia-utcai gyilkos nyomában.

**Teljes határozottsággal megállapították, hogy rablógyilkosság történt. — Tizennégy egyént állítottak elő, kik részben gyaunsak voltak, részint rájuk illett a személyleírás. — A boncolás eredményei: nyolc ütés a leány testén, a koponyát három ütessel zúzta be a gyilkos — A gyanúba vett horbélyt szabadon engedték. — A gyilkos nem töltött hosszabb időt az üzletben.**

## Az éjszaka előállítottak a rendőrségre egy állítólagos főiskolai hallgatót.

Városszerte nagy megdöbbenést keltett annak a rémos gyilkosságnak a híre, mely szerdán a város szívében, a forgalmas Péterfia-utcan történt fényes nappal, hol a 11. szám alatti trafikban éddig még ismeretlen tettes megölte Révész Olga 20 éves urleányt, a trafik tulajdonosnőjét.

A rendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást és há még nincs is pozitív eredmény, a je-

lekből arra lehet következtetni, hogy a tettes nem kerüli el méltó büntetését. — A rendőrségnek nagyon nehéz hlyzete van, mert semmi biztos támpontra nem helyezkedhetik a gyilkos személyét illetőleg. Am lassanként mégis tisztázódnak a körülmények, a melyek nyomán biztosabban haladhat tovább a rendőri nyomozás. — Ennek különböző fázisairól tudósítónk az alábbiakat jelenti:

telmas boncjegyzőkönyv három terjedelmes részből áll. — Első rész a hulla általános leírására vonatkozik, a második részben a külsérelmi nyomok vannak tárgyalva, míg a harmadik része a vélemény. — A diktálásnál a professzor minden szavára ügyel s a jegyzőkönyv nemesak stílárius, de tudományos szempontból is részletes és opatos mű.

A még felöltötött hullán — diktálja a jegyzőkönyvet Orsós professzor — a szemlejegyzőkönyvben felsorolt ruhadarabok kirombolt és megoldott állapotban találhatók. — Minden egyes ruhadarab részint beszáradt, részint még most is nedves vérfoltoktól átvívódott. A nyakon, a mellkason és a felő végtagokon minden egyes ruhadarabon tulnyomó részben átvívódott vérfoltok. — A hulla ruházatán szétszórtva több rövidebb vékony öszes-szőkés hajszál és néhány szemöldök szőrszál, melyek megőriztettek.

A 147 centiméter magas gyengén táplált gracilis női hulla bőre általában halvány. A fejtető elülső felén a hajfürtök szabadok és szabad végük felé arasznál hosszabb darabon véres. A fej hátsó felén ülő hajzat egyfonatban van egyesítve és szintén vérral átvívódott.

Ezután a törzs leírását diktálta le a professzor s a vizsgáldás után megállapítja, hogy a lány teljesen érintetlen. A leírás további része a végtagokra terjed ki s ennek során megjelöli a boncjegyzőkönyv, hogy a kezeken, a bal és jobb karon ütéseket nyomai láthatók. A koponyán három egy-egy magában is halál okozó sérülés látható. Egy a homlok

tájt, de már a fejből hajas területénél ez 4 centi hosszú, 8 mm. mély. Ez a seb belső része elég éles, menedékesen lejtözött. A második seb a csonthártán hajszálas répedést okozott a csontokon. A jobb homlok szélén a szemöldök duzzadt. A homlokon magán két kisebb sérülés látható. E sérülések egyike elrepszette a koponyát Ipszilón alakban. — A koponya bal részén vér és agypép, a jobb fülnél egy tenyér nyomásnál a koponyán recessus érezhető.

Mindezek arra engednek következtetni, hogy a sérülések éka aku tempa tárgyól keletkezettek gyors egymásutánban.

A boncolás este 9 óráig tartott s ezután összevarták a felboncolt Révész Olga holttestét s az tognap estétől kezdve a mélyen sujtóit család szabad rendelkezésére áll. — A hullán talált rövid szőrszálakat s a helyszíni szemlén Révész Olga körme alatt talált hajszálakat megvizsgálják. Ma még ezek azok a nyomok, amelyek teljesen pozitívok.

A boncolás után ugyan véleményt még nem nem mondott Orsós Ferenc dr orvosprofesszor, de a boncjegyzőkönyv adataiból azt lehet következtetni, hogy a halál közvetlen okául koponya-repedést, agyvérzést, szívbénulást lehet megjelölni. A koponyára a gyilkos négy ütést mért le. A hullán magán 8 ütés fátong, — a másik négy ütés valószínű akkor került Révész Olga hullájára, amikor elzuhant az ütések sulya alatt. Vagy pedig akkor, amikor a trafik pultja alá akarta bedugni.

## A Péterfia-utcai rablógyilkos a nagyerdei trafikot is ki akarta rabolni.

A rendőrséghez a lapokban közölt felhívás nyomán igen sokan érdekes adatokat jelentettek be Tóth Gyula rendőrként írtakhoz. Ig érdekes sémben nem áll utolsó helyen az az adat, amelyet munkatársunk az újságírói nyomozás közben talált. A Nagyerdőn a fűrdővel szemben van egy trafik pavilon, amelynek tulajdonosa Gáspár Katica. Magos-utca 18. sz. alatti lakos. Ez a hölgy elmondta, hogy az emult vasárnap délután fél 3 órakor, szokása szerint, kiment a Nagyerdei pavilonba a könyvtára a kis trafikot. Talán egy óra múlva, felült neki egy szürke ruhás fia alembor, aki erősen és hosszabb időn keresztül figyelte őt. A leány kelle ellenül érezte magát, mert akkor vette észre a fiatal ember kémkedését, amikor a bankjegyeket szort rozta és különböző fiókba rakosga ta. Ő is figyelni kezdte ezt a fiatal embert, aki szőke haju frizurájá batoldalon el álasztva viseli és az egyik a cán paltanásos. Ez az ember körülélöl mástól órán keresztül ólalkozott a trafikja körül, asz után egész délután nem látta.

Fél 10 órakor szokása szerint a pénzt magához vette, a tarafi ot bezárta és hazafelé trtott Magos-utcai lakására. A Burgondiai utcai iskola előtt járt már, amikor észre vette, hogy a Domu-utca sarkán áll az a fiatal ember, aki délután a trafikja körül les-elődött. Azt hitte, hogy vár valakit. Mikor melé ért

és elhaladt, a fiatal ember követte és befordult a Magos-utca. Néhány házzal erőbb egy katonatiszt lépett ki a kapun egy hölgygel, ekkor az a fiatal ember kissé elmaradt, későbben megint utána ment, ekkor azonban egy katona közeledett egy cselédeleánnyal s akkor a köveleje megint hátrább maradt. — Néhány pillanat múlva elérte lakása kapuját, ahova Gáspár Katica asz után gyorsan belépett. A személyleírásban csak annyi különbég van, hogy Gáspár Katica úgy emlékszik, hogy az a fiatal ember nem annyira sovány, mint ahogy a lapokban és a személyleírásban írták.

## A haláltrafik helyiségének története.

Nem érdektelen leírni a Péterfia-utca 11. szám alatti haláltrafik helyiségének történetét. A helyiség, mely a város egyik legforgalmasabb pontján fekszik, valamikor péküzlet volt. Szép debreceni cipők kiffik és egyéb süteményeket árultak ott. A mult év elején a péküzlet megszűnt s ott egy nő és egy fiatal ember borbélyműhelyt nyitott. A fiataloknak — ugy átszik sehogysem ment, mert az üzlet üresen maradt, mert az üzlet üresen maradt. Ez év elején Révész Olga, akinek édesapja besziercei pénzügyig zgató volt, trafikengedélyt kapott erre a helyre. Március 11-én aztán Révész Olga n gy reményekkel és

## Dr. Tóth Gyula rendőrkapitány szerint rablógyilkosság történt.

### Beszélgetés a nyomozás vezetőjével.

Munkatársunk tegnap délben felkereste Tóth Gyula dr rendőrkapitányt, ki nagy eréllyel vezeti s irányítja a nyomozást a bűnügyben. A rendőrkapitány kérdéseinkre a következőket volt szives válaszolni:

— A nyomozás oddagi adatai szerint rablógyilkosság történt. Az nem téveszt meg bennünket, hogy a gyilkos a kézipénztárban mintegy 150.000 korona apró pénzt bent hagyott, mert megállapításunk szerint a leánynál több millió korona volt. Előülbelül két és fél millió koronát rabolt el a gyilkos.

— A gyilkosságot vagy valami tempa tárggyal, vagy boxerrel követte el az elvetemült tettes. A nyomozást minden irányban kiterjesztettük, de éppen a nyomozás érdekében közelebbi részleteket nem közhelhetünk. — Ma délelőtt három

egyént, kikre a személyleírás és a ruházatról adott leírás ráillik, kihallgattunk, de ezek távol állanak a véres eseménytől.

A nyomozást a legnagyobb eréllyel folytatjuk. Nem lehet azonban szó nélkül hagyni azt a sajátos körülményt, hogy egy trafikban, mely elég jó forgalmu volt, mert hisz naponta 500—600 ezer koronát árult szerencsétlen tulajdonosnője, délelőtt fél 12 órától 1 óráig sok ember megfordult és alig jelentkezett valaki ezek közül valaki a rendőrségen, hogy a nyomozás munkáját felvilágosításával támogassa. A közönség nem viselkedik elég megértéssel a rendőrség munkája iránt. Minden esetre fel kell hívni a közönség figyelmét, hogy bárki, aki valami adatot tud az esettel kapcsolatban, rögtön jelentse a rendőrségnek.

## A boncolás megállapításai.

**A gyilkos négy ütést mért áldozatára. — A leány koponyáját teljesen összezúzta. — Csákányszerű tárggyal vagy boxerrel ütötte le a gyilkos a leányt.**

A szerda esti helyszíni szemle után Révész Olga holttestét, mint már megírtuk, a fekete koporsóba tették és elszállították az orvostani bonctani intézetbe. Az éjszaka a bonctani intézetben volt a hulla az egyszerű fekete gyaluatlan koporsóban, ahonnan esütörtökön délután helyezték el a boncterem asztalán. A törvényszéki boncolást tegnap délután ejtette meg dr Orsós Ferenc egyetemi tanárségéd asszisztenciájával dr Preineszberger Jenő táblabíró vizsgálóbíró jelenlétében. — A haláltrafikbeli szennző híre szétfutott még az orvostanhallgatók körében is. Így történt tehát, hogy a boncolás elkezdése előtt vagy 40—50 egyetemi hallgató megjelent a boncterem előtt, már délután háromnegyed 4 órakor.

Orsós professzor és Jáky Gyula tanárségéd 4 órakor érkezett meg a boncteremhez és azonnal bevonultak a medikusok is. Ezeknek azonban dr Jáky tanárségéd kijelentette, hogy csak azok nézh tik végig a boncolást, akik a törvényszéki orvostani tárgyat most hallgatják. — Erre a medikusok nagyrésze a bonctermet elhagyta.

Révész Olga hullája a 2. számú boncaszalon hevert, azon véres ruházatban, ahogy találták. A hulla borzalmas látványt nyújtott. Haja összekuszáltan véres. Arca ónszürkés lit-ott megalvadt vérfutások rajta. Ugyanaz a ruha rajta, ahogy megtalálták.

Orsós dr professzor mielőtt a hul-

lához lépne értekezik dr Preineszberger Jenő táblabíróval, aki ezután kivesszi dr Jáky tanárségédétől az esküt. Majd Orsós professzor át tanuhamányozza a helyszínen felvett rendőrvosi leletet s a trafik helyszínrajzát. Ezután dr Jáky tanárségéd és Oesvay János és Rusz László bonceségédék társaságában a hullához lép és a hulla külszíni vizsgálatába kezd.

Ezután a bonceségédék között „János bácsi” hozzakezd a hulla levetkeztetéséhez. — Elsőbb is cipőt az egyszerű de finom szürke antilop-cipőt húzzák le Révész Olga lábairól, melyek még meredtek. Aztán a harsnyára, szoknyára, a borzalmasan véres mellényre, fehér mollbluzra, a leány véretől egészen pirosra festett kicsi kombinére kerül a sor, mely után az urilány holtteste ott sötétlik a bone-aszalon a maga rémos valóságában.

— Milyen koporsóban hozták — érdeklődik dr Orsós professzor.

— Feketében! — feleli László bácsi.

— Nem volt rajta szemfedő, ugye.

— Nem.

— Látszik.

A boncterem nagyesöndjében aztán Orsós professzor Révész Olga holttestéről leszedett ruhákat vizsgálja át. Minden egyes darabot kezébe veszi, megnézi pontosan s megtagogatja a bevérezett holmikát.

Ezután a boncjegyzőkönyvet Orsós professzor diktálni kezdi. A ha-

szép tervekkel az egykori pék és fodrászüzletben megnyitotta a trafik üzletet. Kezdetben lassan ment a trafik üzleti menete, de most már szép forgalom volt. Volt olyan nap, amikor éppen Révész Olga finom egyénisége miatt a trafik 600-800, sőt 1000000 korona forgalmat is csinált. Most a gyilkosság óta a trafik ajtájának redőnye leván huzva s szomorú gyászosan hirdeti a lehuzott redőny azt a nagy tragédiát, mely a helyiség történetében szomorú és sokáig emlékezetes marad.

### Mit mond a szerencsétlen leány édesanyja.

Révész Olgaék porig sujtott édesanyja azt mondotta el, hogy ő maga nem ismerte azt a fiatal embert, akit a borzalmas tett elkövetésével gyanúsítanak. A házbellel hallotta, hogy a fiatalember leányának többször kezelt csókoló. Az ő tudomása szerint a trafik átlagos napi forgalma egy millió korona volt, de a kasszában több volt a pénz állandóan, mert leánya mindennap 2-3 millió koronát vitt fel magával, az este, ha valami árut vásárolnia kell. Két hét el ezelőtt leánya kérvényt adott be az illetékes hatóságokhoz 15 millió állami kölcsönért, melyből korábbi 10 millió kölcsönét akarta kifizetni.

Elmondta még özv. Révészné, hogy férje, Révész Lajos Besztercén volt pénzügyigazgató s 1918-ban menekült meg Debrecenbe s ekkor vették meg a Lehel-utca 34. számú házat. Férje 1922. április 19-én halt meg, meghalt legidősebb fia is 19 éves korában a harcúterén szerzett betegségében.

Négy gyermeke maradt meg, egy leány, ki Kameles István főhadnagy felesége, a szerencsétlen Olga, 6 éves elemista Jóska — ki az ebédet hordta a trafikba néniének — és a 7. gimnazista Pista, Olga előbb a Gabonanyújtási Országos Kormánybiztosságnál volt hivatalban s a szorgalmas, szolid leányt sokra becsülték. A hivatalt akkor hagyta ott, amikor 3 évi utánjárással hozzájutott a trafikengedélyhez, mely végső stációját a rettenő cseméjén hozta.

### Mikor lesz Révész Olga temetése

A rettenő véget ért urleány temetése iránt még nem történt végleges intézkedés. A család a boncolás miatt nem tudta kitűzni a temetés időpontját. Rendes körülmények között az elhalálozás időpontjától számítva két napra el kell temetni az elhunytat, de ilyenkor, a mikor hatósági intézkedés szükségé forog fenn, kivétel van. Valószínűleg csak szombaton lesz a temetés, annál is inkább, mert a legközelebbi hozzátartozókat még távolabbi vidékekről ide várja a gyászoló család.

### Ságy rendőrtanácsos nyilatkozata.

A Debrecen munkatársa tegnap felkereste Ságy Lajos rendőrtanácsost, a debreceni kapitányság vezetőjét, aki a gyilkosságról a következőket mondotta:

— En a nyomozásba egyáltalán bele nem folyok; azt Tóth Gyula dr. rendőrkapitány, a bűnügyi osztály főnöke irányítja. A nyomozás minden fázisáról értesülök pontosan. Ha előterjesztést tesz Tóth kapitány ur arra vonatkozólag, hogy nehéz munkájához segítségre volna szüksége, szívesen rendelek ki mellé megfelelő segédket.

— A gyilkosság közönséges rablójátság, melynek a tettese, azt hiszem, közelesem kézzel kerül.

## A rendőrség jelentése a nyomozásról.

Egy fiatalember, kire ráillik a személyleírás, önként jelentkezett de ez ártatlan. — 14 előállítás történt.

A rendőrség tegnap este a következő jelentést adta ki a nyomozásról:

A mai nap folyamán jelentkezett egy fiatalember a rendőrségen azzal, hogy az újságokban leközölt személyleírást olvasván, miután az ő reá illik, magát igazolni óhajta. Nevezett előadta, hogy a meggyilkolt trafikjában délelőtt fél 11 órakor járt cigarettát vásárolni céljából. Az általa régebben ismert trafikosnővel történt 10 pernyi beszélgetés után eltávozott. Alibijét hitel érdemlőleg igazolta s így az a feltételezés, hogy a tettes, délelőtt 11-től állandóan ott a meggyilkoltnál tar-

tózkodott volna, megdőlt. Az eddigi nyomozás adatai szerint a gyilkosságot megelőzőleg egy ószes szakállas idősebb zsidó kinézésű papírügynök járt bent a trafikban, aki esetleg a gyilkos személyére felvilágosítással szolgálhatna, ezt azonban eddig ideig a legszorgosabb kutatás dacára sem lehetett megtalálni. Rézben tanuk vallomása alapján, részben pedig akiknek a multja után itélve bünteselekmények elkövetésével gyanúsíthatók voltak, 14-en előállítottak és akiknek az alibije kellelőleg igazoltatván, szabadon bocsájtottak. — A nyomozás folyamatban van.

## Az éjszaka előállítottak egy fiatalembert, ki ellen két bemondás szól.

Egy főiskolai hallgatót láttak a gyilkosság idejében kijönni a trafikból.

A rejtélyes bűnyűben az éjszaka folyamán egy látszik fordulat állott be. A „Debrecen”-ben közölt személyleírást olvasván Gárdos debreceni könyvkereskedő, megjelent a rendőrségen és előadta, hogy a gyilkosság idejében egy főiskolai hallgatót látott az üzletből kijönni. A könyvkereskedő bemondása alapján a detektívek tívé tették az egész várost a főiskolai hallgató után. — Estefelé sikerült ezt a fiatalembert előkeríteni. A fiatalember személyleírása tényleg hasonlít a Langer házfelügyelő által beszoalgotatott személyleírásához. Azonnal megkezdtek kihallgatását. Persze a fiatalember hallani sem akar a gyilkosság

elkövetéséről, sőt igyekszik minden oldalon alibit igazolni. Ez azonban az éjszakai órákig még nem sikerült neki teljesen.

A fiatalember ellen S. Gy. Péterfia-utca 80. szám alatti lakos vallomása is felmerült. Az illető azt állítja, hogy egy fiatalember a gyilkosság ideje után szinte rohanást menekülésszerűleg sietett a Vár-utca felé. — Az erről a fiatalemberről adott személyleírás pontosan összevadász a főiskolai hallgató személyleírásával, akit tegnap este felé a rendőrségen előállítottak. Hogy mennyiben sikerül ennek a fiatalembernek alibit igazolni, az a holnap reggeli órákban bizonyosan eldől.

## Révész Olga megvédése.

Révész Olga megrázó tragédiájánál is könnyelműen nyilatkozott meg az embereknek kiszinezés, pikantéria után hajló vágya. A legkülönfélébb feltevések igyekeztek az eseményekbe belemagyarázni, a tények, a körülmények helyes ismerete hiányában, minden felelősség nélkül. Egyszerre érdekes lett előttük Révész Olga élete, — melyről elmúlásáig nem vettek tudomást s kezdtek felderíteni a szerencsétlen leány életének titkait. Az emberek jórésznél már egész világosan derengett valami szerelmi tragédia, egy könnyelmű viszony tudata s a megdőbbentő tragédia színtere mögött kezdtek felismerni az emberek az állítólagos bizalmas férfismerősöket s már azt is tudni kezdték, hogy a trafikból gyakran távol maradt. A felelőtlenül, saját pervers kedvtelésekre nyomozó emberek agyában alakult kifele a szemrehányó história — s a gyanúsítások, feltevések mögött örökre elmúltan, védekezésre képtelenül halványodott a megsemmisítésbe Révész Olga meggyötört alakja. Mit törődtek azzal az emberek, hogy a szűkös viszonyok között, a folytonos megélhetés-küzdőben, munkában, apró célok becsületes vágyaiban és apró örömeik bágytatag szíromhullásaiban hervadni kezdő

leány nem tudja felnyitni védelmére lecsukódott, kihűlt ajkát s nem tudja megmutatni az embereknek, kiket csak halála érdekelt, hogy milyen végtelenül szép és szomorú, becsületes és szánalmas egy gyöngéd lelkű, anyagi küzdelembe beletört leány élete!...

De ha el is némult Révész Olga ajka, megszólalt helyette az orvosi tudomány és megvédte őt a törvény erejével, mikor kijelentette: Révész Olga érintetlen, tiszta volt! Sokak talán még csalódást is fogtak érezni kedvenc feltevéseik összeomlásán, pedig jobb volna, ha szégyenkezést éreznének s bocsánatkérésre hullana le lelkük Révész Olga emléke elé. Törjön megbánásba az embereknek kiszinezés, pikantéria után hajló vágya, legalább azt engedjék, hogy tisztán szálljon át az idő végtelenségébe Révész Olga tragikumába gyilkolt emléke, mint ahogy lelke száll már a jók, becsületesek, küzdők és munkások éteri útján. Révész Olga teljes elégtételt kapott és a sok perverz, pikáns gondolat, melyeket elszálló lelke után röpitettek az emberek, visszahull a mi sáros, szennyes földünkre.

Dr. Sz. I.

A „Debrecen” telefon száma: 789.

TAVASZI  
**KALAP**  
AJÁNDÉKSÁGOK  
MEGERKEZTEK  
Herman és  
Friedmann  
PIAC 2/10

Mindenféle butonokat!!

ajtókat, befelénylő és ki-benyiló ablakokat, gyermek softkocsikat stb. melyen leszállított gyáron rakáron tartok. — Megrendeléseket igen jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett vállalok

**Jancsó Kálmán**

asztalosárú-gyára

Debrecen, Simonyi-ut-Bárczi-u. 3.

Telefon 10-35.

## Divatszakerő a gyilkos.

Munkatársunknak tegnap alkalma volt beszélgetni egyik olyan egyénnel, kinek szava sokat jelent ennél az ügynél. — Az illető kijelentette, hogy a gyilkos feltétlenül intelligens ember. Sőt szakértője a divatnak is mert tudta jól, hogy a barnás szürke borbéri ruhához fic-kalap illik. Epen ez, de sok más adat is amellel szól, hogy az illető alighanem intelligens osztályból való.

### Akik alibit igazoltak.

A rendőrség tegnap estéig kihallgatott 7 fiatalembert, akik ismereték Révész Olga-t. Ezek természetesen tisztességes ismeretségben voltak a meggyilkolt leánnyal. A fiatal emberek mindegyike teljesen elfogadható alibivel igazolta, hogy semmi közük a gyilkossághoz.

Ugyancsak tegnap déli folyamán gyanu merült fel a Péterfia-utca 11. szám alatti üzlet előző tulajdonosa, egy F. Z. nevű viharos ruházati fodrász ellen. A déli órákban ezt a borbélyt előállították. Kihallgatása után azonban szabadon engedték — mert elfogadható alibivel igazolta az ügyben ártatlanságát.

Tegnap délelőtt folyóan egy állásnővel fodrász segéde s egy vásári árust előállítottak. Ezek a gyilkosságról beszélgettek, amikor az egyik arra elhaladó detektív mindkettőt — személyleírás alapján előállította. — Kiderült azonban hamarosan, hogy semmi közük a gyilkossághoz.

## Forgalmi adóbélyeget és postabélyeget is magával vitt a gyilkos.

Tegnap délelőtt megtartották a póthelyszini szemlét, melynek eredményeként kétségtelenül megállapítást nyert, hogy rablójátság történt. Révész Olga két és fél millió korona készpénzt hozott magával hazulról az üzletbe, délig legalább is félmillió lehetett a forgalom és a pénzek voltak. Ez mutatja, hogy a rablójátság kiválogatta a nagyobb bankokat. Hozzávetőleg 2 és fél millió korona lehet az elrabolt összeg, mert 134.000 K. összegű kisebb bankokát hagyott ott a rablójátság.

A pótszemle alkalmával a rablójátság pillanatában megállott órát megindították. Az óra járt rendszeresen. Ekkor próbát tettek: megölték a pult-állványt és az óra nyomólyan megállott. A szakértők megállapították, hogy az óra csakugyan a gyilkos merénylet pillanatában állott meg. Ebből viszont arra lehet következtetni, hogy rövid dulakodás volt a rablójátság és áldozata között.

Közvetlenül a gyilkosság után jelent meg a trafikban a házmester és látta, hogy a fiatalember a pénzes fiókba nyúl. Akkor válogatta ki bizonyosan a nagyobb bankokat. De oly nyugodtan viselkedett és oly határozott hangon beszélt, — hogy a különben is gyenge látása házmesternek nem fűt fel és rokkannak nézte, aki a leányt csak kísérgiti távollétében.

A tegnap megtartott póthelyszini szemlén tisztázták azt is, hogy a gyilkos nagyobb mennyiségű forgalmi bélyeget emelt ki a trafik pulájának fiókjából. Ezeket kívül kiemelhetett posta bélyegeket is. Bár Bohus postafőnök a tegnap délelőtti kihallgatásakor előadta, hogy a posta nem személyi animozitásból, hanem mert még nem régen nyit meg — nem hitelezett Révész Olga-nak, de azért lehetett az üzletben postabélyeg.

### Hol van 10 millió.

Kiderült az is, hogy Révész Olga nagyobb összegű tartozását akarta rendezni a nagytőzsdén. Ezért 10 millió koronányi készpénzt a befizetéshez készen a trafikban tartotta. Ennek az összegnek sehogyan sem tudtak eddig nyomára akadni.

Más oldalról azt jelentik, hogy a leány nemrégiben vett fel 5 millió korona hitelt és ezt többeknek

mondta. Kézenfokvó a feltevés, hogy a tettes valami uton módon meghalt. Hogy nagyobb összeg van a leánytól és ezért követte el a gyilkosságot.

#### A gyanus szürkeruhás.

Jelentkezett a rendőrségre egy Bihar Máttyás nevű debreceni kereskedő, aki elmondta, hogy néhány nappal ezelőtt benn járt Révész Olga trafikjában. Beszélgetés közben elmondta, hogy neki a Busi-utcában jól jövedelmező fűszerüzlete van, amelyet felesége egyedül vezet, miután neki más foglalkozása is van.

A trafikban ugyanekkor bent ült egy szürkeruhás fiatalember is, akinek a személyleírása teljesen megegyezik azzal a fiatalemberrel, akit tegnap délelőtt a házmeester látott. Ez az ismeretlen fiatalember végighaligatta a beszélgetést és másnap a fiatalember megjelent a Bihar fűszerüzletében. Közölte az üzlethez és hosszú habozás után sárga cipőfűzőt vásárolt Bihar feleségétől.

Ez a fiatalember még másnap is ott álalkodott a fűszerüzlet körül, de miután látta, hogy ez az üzlet nem közelíthető meg könnyen, a harmadik napon már elmaradt.

#### Aki nem azonos.

Mint a rendőrség hivatalos jelentése is mondja, tegnap reggel 9 órakor önként jelentkezett a rendőrségre egy gazdasági akadémiai hallgató és elmondta, hogy ő volt az, aki fél 11-kor körülbelül fél óráig beszélgetett a meggyilkolt Révész Olgával. A rendőrség megállapította, hogy ez a fiatalember nem azonos azzal a másik szürkeruhás fiatalemberrel, akit a házmeester háromnegyed 1-kor, valószínűleg már a gyilkosság elkövetése után talált a trafikban és aki a házmeesterrel azzal nyugtatta meg, hogy Révész Olga hazament ebédelni és rábizta a trafik őrzését, de már ő is rögtön eltávozik.

#### Miért nem lehetett ujjlenyomatot venni.

Nagyhátrányára van a nyomozásnak, hogy nem lehetett ujjlenyomatot venni a trafikban. Ennek az a magyarázata, hogy a gyilkosság felfedezésének híre egy pillanat alatt szétfutott a környéken. Hatalmas tömeg gyűlt össze az üzlet előtt és mindenki be akart hatolni a gyilkosság színhelyére. — Ez sokaknak sikerült és ennek a következménye az, hogy a rendőrség sem ujjlenyomatot, sem lábnyomatot nem tud a gyilkosság színhelyén találni, sőt a leány öccse első izgalomban a pénzeszközök is kihúzta, majd bezárta, mert attól tartott, hogy a sok idegen közül vaaki ellopja a pénzt.

Annira összefogdosták a tárgyakat és a berendezést, hogy nem lehetett tiszta ujjlenyomatot találni.

#### Rupert Rezső nem jelent meg ügyének tárgyalásán, mert nőst.

Budapest, május 14. Mára tűzték ki Rupert Rezső rágalmozási pörének tárgyalását a kir. törvényszéken. Ebben a perben a megelőző tárgyaláson Rupert Rezső elfogultságát kifogást emelt Sadi bíró ellen. A kuria azonban elutasította Rupert Rezső bíró kiküldési kérelmét. A mai tárgyaláson Rupert Rezső nem jelent meg, mire Sadi elnök július 1-re halasztotta el a tárgyalást. Rupert távollmaradását azzal igazolta, hogy a közeli napokban házasodni fog.

#### Az angol csapat az osztrákokat is legyőzte.

Bécs, máj. 14. Ma délután 16 ezer főnyi közönség előtt ragyogó papsütyében játszott le a Bolton Wanderers mérkőzését a Wiener ellen. Az angol csapat 4:0 arányban győzött.

## Szombaton tárgyalja a debreceni törvényszék az orosz terrorista Cseka volt megbizottjának bűnpörét

### Az esküdtészi teremben lesz a tárgyalás

Szombaton délelőtt a debreceni büntető törvényszék nagyszabású bűnügy tárgyalását kezdi meg. A per védőjé Szabó Sándor hentesmester, aki Oroszországban 1921-ben kivégeztette Kotra Lajost, magát a kivégzést Salai Pál és Balogh Ferenc magyar hadifoglyok hajtották végre, Szabó pedig az erre vonatkozó parancsot a Cseka terrorista különítménytől kapta. Azért végezték ki Kotrát mert nem akart belépni a vörös hadseregbe. Az orosz fogságból Szabó is és a másik két járás is ha ajtók, Salai Pált a magyar had törvényszék gyilkosság bűntette miatt köztalálattal halálra ítélte, Szabó Ferencet ugyancsak az ítélet végre hajtása miatt 12 évi súlyos börtönnel sújtotta. Baloghot a

tárgyalásra elő fogják vezetni.

A rendkívüli nagy érdeklődésre való tekintettel, továbbá a meleg időjárás miatt a tárgyalást a büntető törvényszék esküdtészi nagytermében fogják leolvasni. Az ügy azért bír különösebb érdekességgel, mert a haditörvényszék Salait, aki pusztán csak a parancsot hajtotta végre, halálra ítélte, így most jogász körökben élel érdeklődéssel várják a debreceni büntető törvényszék ítéletét, hogy mivel sújtják azt, aki erre a kivégzésre a közvetlen parancsot adta.

Az ügyet dr. Lakatos Gábor tanácsa tárgyalja, a vádat Bod Kálmán dr. királyi ügyészégi alelnök képviseli.

## A debreceni rendőrség 530 főnyi létszámát 280-ra apasztották le.

### Kevés a rendőri létszám.

A legutóbb történt Péterfia utcai rémes gyilkossággal kapcsolatban mint értesültünk a városi közgyűlésen legközelebb szóba fogják hozni a rendőrségéll eddig keresztül vitt létszám-csökkentéseket. Ezzel főként az szolgál alapul, hogy ma már nyitott titok a debreceni rendőrségnél a rendőri létszám, mely valban elszomorítóan csekély. Míg az államrendőrség feállításakor a debreceni kapitányságnál a létszám 530 főnyi volt, addig ma valami 280. A többi részben nyugdíjazták, részben elbocsátották. Most június végével újabb 80 embert fognak nyugdíjazni. A folytonos létszám-csökkentéssel egész sereg örállomást megkellett szüntetni. Innen van tehát, hogy

egy-egy órállomás körzete olyan nagy, hogy egy-egy rendőr nem tudja oly lelkiismeretesen elvégezni szolgálatát, mint eddig. Ezért van tehát az, hogy reiktűtös tolvaj garázdálkodhatik a debreceni utcákon s így történetelt meg a legutóbbi gyilkosság és az, hogy a gyilkosság, mely a déli órállomás történet egy forgalmas utcán, csak este fedték fel. A város közgyűlésén felfogják említeni azt is, hogy a rendőri létszám magysághoz a népszóvetégi tanács annak idején hozzájárult, így fölsőleges a rendőrségnél a létszám csökkentés mert az a város élet és vagyonbiztonságára veszélyes és beláthatatlanul káros...

## Az érdekeltségek nem tudtak egyöntetű megállapodásra jutni a forgalmi adó reformjában.

Budapest, május 14. Ma délelőtt Bellatini Áthur elnöklété alatt érkeztél volt a budapesti és Iparkamrában a forgalmi adó reformja ügyében, amely az összes érdekeltségek részt vettek. Koller Károly a GYOSZ főtitkára, Kossalka János a Bross Szövetség elnöke és még igen sok előke ő ég jelent meg. Számos felszólalás után az elnök zárószavaiban sajnálatai állapítja

meg, hogy a reform megvalósításához szükséges egyértelmű az érdekeltségek között hiányzik, így a kellő adatok nem állnak rendelkezésére. A kamara így módon nem tud megfelelő javaslatot a kormány elé terjeszteni, bár teljes méltában kívánja a reformot. Az érdekeltségek javaslatát azonban a kormány elé terjeszti.

## „Sohase légy szerelmes feleségedbe és szép leányt ne végy feleségül.”

### A Léderer-féle büntügy tárgyalása.

Budapest, május 14. A Léderer büntügy mai tárgyalásán Léderer Gusztáv csepeli felettesét, Gödry János csendőrszázadost hallgatták ki, ki az első nyomozás részleteit mondta el. Gyurkovits főhadnagy volt a következő tanu, ki arról tett vallomást, hogy miként bírta Léderert beismerő vallomásra.

— Mért nem könnyítesz a lelkiismereteden? — mondta neki.

— Nem válaszolt, azután a következő tanácsot adta nekem:

— Adok neked egy jó tanácsot: soha se légy szerelmes a feleségedbe és szép leányt ne végy feleségül.

— Ezután a lelkére igyekeztem beszélni. Mondtam neki: könnyítsen a lelkiismeretén; mire beszélni kezdett. Előadása azonban rend-

kívül hézagos volt.

— Megölettem önvédelemből.

Nagy Lajos csendőrá a következő tanu. Elmondja vallomásában, hogy Léderer Gusztáv már a gyilkosság előtt néhány nappal a csepeli csendőrség irodájában pisztolyával próbálavést tett az egyik csendőrá ágyába azzal az ürüggyel, hogy be vannak szorulva a töltények. Már ekkor a szomszéd szobában is alig lehetett hallani a pisztoly hangját.

Kihallgatták azután az éjjeli őrt, ki leleplezte Léderert, mikor a holttest részeit a Dunába dobták. Felolvasták továbbá Léderernek egy elfogott levelét, melyet feleségére írt, melyben hamis vallomásra akarta bírni.

Több jelentéktelen tanuavallomást után a tárgyalás folytatását holnapra tűzte ki az elnök.

## Még egyszer olyan jól izlik

az Ön kávéja, ha Ön a tiszta, izletes „French” kávépötléket használja. Ugye jelen bevásárlásainál gyári védjegyükre, a „kávédaráló”-ra!

## Színház

### A Csokonai-színház műsora:

Máj. 15. A nagyságos asszonyt már láttam valahol. — Vigjáték. D) bérlet.

Máj. 16. Kisértetek. — Színmű új betanulással A) bérlet.

Máj. 17. D. u. 3 1/2 órakor: Fi-Fi. Operette. Olcsó helyvarak.

Máj. 17. Este 8 órakor: Marica grófnő. Operette. Bérletszínlet.

Máj. 18. A cigányprimás. Operette. Rózsahegy Kálmán m. v.

Máj. 19. A cigány. Népszínmű — Rózsahegy Kálmán m. v.

Máj. 20. A cigányprimás. Operette. Rózsahegy Kálmán m. v.

### Színházi iroda jelentése

Közkívánatra ismétlik meg ma este D) bérletben A nagyságos asszonyt már láttam valahol francia szellemességű vigjátékot.

Halasi Mariska diadalmas pécsi vendégszereplése után ma pénteken játszik először.

Classicus est lesz holnap, szombaton, mely alkalmával Ibsen ideg-rázó színműve, Kisértetek kerül felújításra.

A) bérlet holnap szombaton. Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti színház örökös tagja vendégszereplése iránt nagy érdeklődés mutatkozik, s így ajánlatos a jegyeket mielőbb megváltani.

### A mozgószínházak műsora

APOLLO: A fil komikusok fejedelme Monty Banks a főszerepben Nem akarok autót látni, vigjáték 7 felvonásban. Kisérő Rabló pandur, burlesk.

VIGSZÍNHÁZ: Tom Mix legjobb szerepében, Ne izgulj Tom, vídám amerikai történet 7 felvonásban, izgalmas lovas bravurokat. Kisérő Bolondok háza a kastélyban, burlesk.

URANIA: Szombat, vasárnap Richard Talmadge az idény legnagyobb szerepében Budha szeme, kalandos történet a föld felett és föld alatt. Kisérők A szofiai bombamerénylet, Aladin csodalámája és Snuki az ószer s. burleszkek.

## Értekezéshez sin

brany m. r. e. kapható. Ocska vasút és rezet a legmagasabb árban vesz STEINER, EÖTVÖS-U. 110. telefon-66

# Hírek

## Aranygyapju

A nemcsak hazánkban, de külföldi szakkörökben is nagy érdeklődést keltett orsz. juhtenyésztési kiállításnak egyik érdekes sajátossága az a mód, ahogyan a Tiszán, tuli Mezőgazdasági Kamara a juh tartó gazdák figyelmét a juhtenyésztés fejlesztésére és jövedelmének zöbbé tételének lehetőségére felhívja. Frappánsul megszövegezett, markáns, rövid mondatokba jegesített, valóságos gazdasági közmondásokká váló hivatott feliratok ezek, amelyeket a kiállítás minden részébe oly módon helyeztet el a Kamara, hogy akarva, — nem akarva észre kell venni s a szöveg oly markáns, hogy önként emlékeztetbe vésődik. A haladó szakismerteknek, tudományos és gyakorlati tapasztalatoknak ily népszerűsítési kamaránk sikerrel alkalmazta előbbi bárom — kalászos, burgonya és tengeri — szakkiallításain is. Most is jellegzetessége e módszer, az arányában és magas színvonalában kiváló országos juhaszati kiállításnak.

Mindjárt a bejáratnál virágdiszes állványon felfüggesztett aranygyapju alatt e sorokat olvashatjuk:

Messze tengeren,  
Száz veszély ellen  
Hajóztak egykor aranygyapjuért:  
Bánj jól juhoddal,  
Gyapját jól kezelj:  
Tiszaháti gyapjud aranyat ér.

A termekben pedig — de a tenyészjuhvásár istállóereszei fölött is, mindenütt, csinos rajzu táblákon jelmondatokat olvassunk, amelyeket valóban minden juhtartó gazdának hasznos lesz emlékeztetvéni és követni.

— **Tornavizsga a Református Leányközépiskolában, szombaton 16-án délután 4 órakor lesz az intézet udvarán.** Ebben az évben is kedvesnek, mozgalmassnak ígérkezik. Zenés plasztikai gyakorlatokat mutatnak be a növendékek. Az érdeklődőket és szülőket ezuton is meghívja az intézet igazgatósága. **Jegyek 5000 és 10.000 koronás árban az intézet portájánál (Dóczy-intézet) kaphatók.**

— **A debreceni állami főreáliskola színelőadása.** A debreceni áll. Fazekas Mihály reáliskola ifjusága az intézeti énekkar felsejelyezésére, május hó 16 és 17-én délután fél 6 órakor az intézet tornacsarnokában színelőadást rendez. **Műsor. 1. Jókai-Biglich: „Régi dal.”** A május 23 és 24-én Budapesten tartandó országos középiskolai dalversenyen szabadon választott darab. **Előadja: az ifj. énekkar, Kollweiz Rezső tanár vezetésével. „Pártútok.” Vigjáték. Irta Kisfaludy Károly. Előadja a főreáliskola ifjusága. Az üdöhelyek nincsenek számozva, azokat az érkezés sorrendjében lehet elfoglalni. Mindkét előadásra a jegyek: Csáthy Ferenc könyvkereskedésében és az intézetben kaphatók.**

— **Az automobil kiállításra utazók figyelmébe ajánlja a kamara, hogy a félúru vasútjegy váltásra jogosító kiállítási igazolványok megérkeztek a kamarához.** Az igazolvány ára 55000 K és a kiállítási területre belépőjegyül is szolgál. — **Tekintettel az igazolványok igen korlátolt mennyiségére, az érdekeltek sziveskedjenek mielőbb megszerezni, hogy az esetleges szükséghez képest még ideje legyen a kamarának újabb igazolványok engedélyezését kérni.**

## Ifj. Horthy István a debreceni Békessy emlékversenyen.

A helybeli Vivó club e hó 24-iki Békessy Béla emlékversenyére tömegesen érkeznek a nevezések az ország minden részéből. A tegnap beérkezett nevezések között van a Kornázyófié ifj. Horthy Istváné, aki egyik kiváló balkezes vivó. Santelly mesternek a tanítványa és az egyik ideai fővárosi versenyen 2-ik helyeztet volt. Ezenkívül tegnap érkezett a Pulitti verő öreg Hollósy és az idén feltűnt új vivócsillag Petschauer Attila nevezése is. Hollósy hosszú időn vívómester volt Budapesten és csak 2 éve minősítette át magát amatőrré. Első nyil-

vános szereplése volt, amikor a vendégeként Magyarországon járt olasz vivóbajnok Pulittit a postai vigadóban rendezett vivóakadémián nagy fölénytel verte. — Petschauer mindössze 21 éves és már is a legjobb vivóink közé tartozik. Ez évben már 3 országos versenyen volt első helyeztet. Ő az, akiben a jövő legjobb emberét látjuk. Naponta érkeznek újabb nevezések. Mind több és több közöttük a világversenyeket bejárt név.

A verseny jegyeit Lőkövits Arthur ékszerüzlete árusítja.

## Dávidházy Kálmán ünneplése

### A debreceni Ipartestület ünnepélyes előjárósági ülése

Szép ünnepség színhelye volt tegnap délután a debreceni Ipartestület gyűlésterme, ahol az előjárósági ülés keretében leplezték le Dávidházy Kálmánnak, az Ipartestület 1907—1918-ig volt elnökének jelenlegi diszrelnökének arcképet.

A nagy méretű művész-portrét, melyet Vidovits Gyula festett, a gyűlésterem falán helyeztet el s az ünnepi ülésen, melyen Varjassy Imre elnököt, jelen voltak Vass Károly a városi közigazgatási hivatal vezetője, Radó Rezső iparkamarai főtitkár, Harsányi Imre titkár és dr. Olasz Vilmos s. tit. ár. Koller József iparhatósági biztos, Becner József örnagy, testneveléstényi tanár, Cipó György kurai bíró dr. Gulyás István az iparostanonciskola igazgatója s. b.

Mikor megjelent a gyűlésen, az

oda meghívott Dávidházy Kálmán először Varjassy Imre üdvözölte, majd dr. Vass Károly, mint a város elsőfoku iparhatóságának vezetője. Ezután dr. Radó Rezső kamarai főtitkár méltatta hosszabb, nagyon szépen megkonstruált beszédben Dávidházy Kálmán érdemeit, úgy is mint az Ipartestület vezetőjének a levalóságosabb, a háborus időkből is, úgy is mint művész-iparosnak, a kinek művészete fel lesz jegyezve a debreceni könyvtárszeti műipar történetében. Végül dr. Gulyás István a tanonciskola igazgatója üdvözölte Dávidházyt.

A disztyul's után barátságos, társas vacsora volt az Ipartestület könyvtárhelyiségben, melyen szintén számos felköszöntőben méltatták Dávidházy Kálmán kiváló működését.

## Debreceni kirándulók aranybányászokkal találkozottak.

### Jól sikerült az aggteleki kirándulás.

Május 8—11-ig zajlott le az aggteleki kirándulás Springer József könyvkereskedő, Kárpát egyesületi tag vezetésével, gyönyörű időben, 14 résztvevővel. — Megtekintették Miskolc városát, onnan villamoson Diósgyőrbé mentek, hol a Kolbaféle híres papirgyár megtekintése után gyalog Hámorba, onnan Lilafüredre, hol Bolla István fürdőigazgató a legnagyobb körültekintéssel, feldiszipett asztallal várta a kirándulókat. Reggel korán kelve kocsikon a diósgyőri vashámorba mentek, hol Pouhr Richárd főmérnök vezetésével a vasgyártás összes technikáját, öntést, nyújtást, egészen a kis csavar készítéséig — mindent megmutattak. Utána villamoson mentek Miskolc pályaudvarra, hol Görög Mihály vendég-lős tartamas, kitűnő ebédje után vonaton Szinbe érkeztek, hol már kocsik várták a kirándulókat és 18 kilométeres gyönyörű hegyi szerpentin utakon Aggtelekre értek. — hol a menházban levő elszállásolás után reggel a barlangot tekintették meg. A társasághoz egy 8

tagból álló bányászcsoporthoz is csatlakozott, kik azon a vidéken egy pénzcsoporthoz megbízásból aranyereket után kutatnak, de eddig csak vasércet találtak.

A cseppkőbarlang jelenlegi megtekintése kissé veszedelmes volt, — miután a barlang jelenleg javítás alatt áll és a lemenő 360 lépcső elkorhadt része lezuhva, a karfák kidöntve, úgy, hogy a betonlépcsők s vascsókaffak egy hónap alatt elkészülnek, mely után egy kis gyermek is bátran keresztül haladhat egyik kijáratról a másikig a gyönyörű barlangon, mely ut 7 óra hosszat tart. A társaság énekelve jött ki és valóságos élvezettel, mint ha minden egyes tagja étvágyesepeket fogyasztott volna, olyan éhesen láttak ebédjükhez. A barlang fellendülésén Tokos Károly ref. lel. kész, barlang-gondn. gondoskodik.

**Kövérházban, vendéglőben, fodrásznál követeleje mindég a Debrecenit.**

A nagyérdemű közönség tisztele tel ért sitem, hogy a Kansz. temetkezési vállalatól megválam és saját

### temetkezési vállalatot

alapítottam. Előzetkeny kiszolgálás és olcsó árak mellett temetéseket elvállalok.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Telefon  
10-35.

Telep és felvevő iroda: Debrecen, Bárcsi-utca 3. szám

**Jancsó Kálmán**  
aszatlosáru és fukopiró-gyára.

## Pataki diákok Debrecenben

Ritka művelzetben lesz része Debrecen városnak máj. 20-án. A „kollegiumi kántust” megalogatója a Sárospataki Főiskolai Kórus. Fialtal szivek melegét tüzei majd a dal, magyar bánatot sir a fájó nótá s e dal által kiváltott érzésnek marandónak kell lenni. Debrecen mindan magyarjának máj. 20-án az „Arany Bika” dísztermében a helye, minden magyar szívnek a fiatal dalnokokkal kell érezni. Sajnos Debrecen feledni kezdi e szót, hogy „kántus”, nem érzi mit jelent a „Kollégium”, a város multjában homályosan emlékszik Sárospatak diákjai jelentőségére. Hogy mi a „kántus” és mi volt régen? Nagyon kevesen tudják. — A „kántus”: lélek, a „kántus”: tűz, forró gyujtótüz, a magyar jövendő világozó fáklája. — A „kántus”-ban egységes láncba fűződik össze a Tiszántuli Egyházkerület ifju Timotheusainak szive. Dalában az ifjuság lelken keresztyül százezrek öröme, fájdalom, sivalma talál kifejezést és a „Sárospataki Kórus” is éppen olyan fontos a magyar kultúra terén. Patakon minden kő, minden fa, a levegő, a szél zingása egy izzó magyar lélekről beszél. Erre a lélekre Debrecennek is szüksége van. Debrecennek is látni kell, hallani kell, hogy egy sungt abból a tüzből belopódzék a mával a mindennapi élet gondjával elfoglat Debrecen szivebe. Tudjuk, hogy felhívásunk nem marad eredménytelen. Bizunk, hogy a pataki diákok szivesen őrzik meg a „magyar Genf” polgárát emlékkükben. Jöjj el hát Testvérem! Ne tétovázz! A dozat-késztséggel tedd oda a magad fillérét is a magyar kultúra, magyar jövendő asztalára... S még egyet a debreceni lányokra vonatkozólag. — Ugyan melyikőjük nem hallotta a vidám, ambiciózus, friss életkedvű pataki diákról és ugyan melyikőjük fél attól, hogy a velük eltöltött kedves estét elhomályosíthatja a kedvetlenség, unalom szürke fellegei (Műsort a legközelebbi számban közölni fogjuk.) (m.—)

— **Lóversenyteri bérkocsi fuvardíjak.** A f. hó 16. és 17-én tartandó lóversenyek alkalmával igénybeveendő bérkocsik fuvardíjai — a bérkocsi szabályrendeletben foglalt díjak aranylapul vételével megállapított és kormányhatóságilag jóváhagyott legújabb díjazás szerint a következők: a) a lóversenyterre és vissza, várkocssal: egyfogatu bérkocsi használatáért 8 aranykorona — 136,000 papirkorona; kétfogatu bérkocsi használatáért 12 aranykorona — 204,000 papirkorona; b) csak kimegetre vagy visszajövetre: egyfogatu bérkocsi használatáért 3 aranykorona — 51,000 papirkorona; kétfogatu bérkocsi használatáért 5 aranykorona — 85,000 papirkorona. A bérkocsinak 5 órán belüli használatára esetén az a) alatt megállapított díjtelekben a lóverseny utáni sálakocsizás is belefoglalatik. — Ha ellenben a bérkocsi hat óránál tovább használati, az 5 órát meghaladó időért az időszertinti rendes díj fizetendő.

— **Cserkész és vöröskeresztes ünnepély a kath. főgimnáziumban.** A debreceni kegyesrendi reál-gimnázium 171. számú Erdősi Imréről nevezett cserkészcsoportja május 21-én közöns. ünnepséget rendez délután 8 órakor szentmise, után cserkészek fogadalomtéte és az intézet udvarában, délután 5 és fél órakor cserkészeledés a díszteremben. A műsor annak idején közzéni fogjuk.

— **Singer varrógépek részletek most újból bárki részére elérhetők.** Singer & Co varrógép részvénylársaság Debrecen, Piac-u, 79.

**Hirdetéseink lapunkban.**

**Éles lövészet.** A helybeli m. kir. 11 honvédegyaloztred folyó év. május 18-án, 20-án és 22-én reggel 6 órától 15 óráig a Pallagpusztai vasúti állomás közelében a Sarkut tanyánál levő katonai lötéren éles lövészetet tart. Figyelmeztjük az érdekelteket, hogy ezeken a napokon a jelzett idő alatt a tilalmas területen, vagy annak közelében senki ne tartózkodjék, a lezrt részre semmitéle átlatot ne hajtsón.

**Juhtenyésztési kiállítás félsáru vasúti igazolványai.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közli az érdekeltekkel hogy az I. Országos Juhtenyésztési kiállítás alkalmával Debrecenbe és visszautazáskor félsáru vasúti menetjegy váltására jogosító igazolványok bezárólag f. hó 17. vasárnap éjfélig érvényesek, csupán a kiállítók részére engedélyezte a Kereskedelemügyi Miniszter az igazolványok érvényességének bezárólag folyó hó 20-ikáig meghosszabbítását.

**Kerti ünnepély.** A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesületének kerti mulatsága 1925. évi május hó 16-án az Angol-királynő kert és mellék elységében lesz megtartva, melyre a főnök urakat, kollégáinkat és pártóinkat ezúton hívjuk meg. Belépődíj 20.000 korona és a vigalmi adó. (Italok behozatala tilos.)

**Nagy kalapvásár a kalapüzemben.** Eredeti modell kalapok minden színben kilencven ezer koronáért darabonként, Piac-u. 9.

**A Margit-fürdő nyári szabadoszodája f. hó 16-án, szombaton megnyílik.**

**Mért el maga otthon?**

Méreg árúga kosztón Számita ki, mibe kerül, Mit összekotyvaszt ételül, Adja ehhez most a tüzelőt, Eipcsekolt időt és erőt, Csapja hozzá még a cselédbért — S Albert-nél étkezhet feléért!

**Katonazene a juhtenyésztési kiállításon.** Az Arany Bikai szálló disztermében megrendezett I. Országos Juhtenyésztési Kiállításon ma délután 5 órai kezdettel a helybeli Katonazenekar sétahangversenyt tart, amelynek művészi műsora meghallgatására Debrecen város elit közönsége bizonyára nagy számban fog megjelenni a kiállításon,

**Izr. Istentiszteletek a Deák Ferencz utcai templomban:** Pénteken este egy negyed 8 órakor, szombaton reggel 7, délelőtti fél 11, d. u. 5 és este 8 órakor. Hétköznapon reggel fél 7 és este fél 8 órakor. A Kápolnási-utcai templomban hétköznap reggel egy negyed 7 órakor. Szombaton reggel fél 8 órakor.

**A Margit-fürdő nyári szabadoszodája megnyílik.**

**A szombat vasárnapi lövészenykre** a versenyben résztvevő lovak má odik csoportja tegnap este meérkezett. Öt waggon ló, összesen 22 db érkezett az alagi verseny pályára. A még hátralevő lovak ma érkeznek meg. Tegnap reggel már ének élet uralkodott a verseny pályán, a lovakat tréningbe vették a lovasaik Csernovitz, Selmeci, Stépan, Percel és en dolgozák. A bejelentett lovak közül alig néhány fog bírni az így biztosítva van a verseny sikere. Olyan népes és szép mezőnyökre lesz kiradás, amilyen békekeveten voltak. A második napi program is megjelent már a kaphatók a kézdékben. Jevék váthaték Aszmann Feencz lóteri üzletében.

**Hirdessen lapunkban.**

**Születések.**

A debreceni állami anyakönyv hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Ujfalusi Gyula államvasúti álliszt, leány Ibolya, — Kizelstein Eszter háziartás, fiu István, — Suba István npsz., fiu János, — Nagy Erzsébet cseléd, leány Julia, — Dénes András npsz., leány Erzsébet, — Péntzes András npsz., leány Anna, — Nagy Imre gyári munkás, fiu Imre, — Csordás József ny. vasutas, leány Róza.

**Halálozások**

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálesetek jelentettek be: Knöpfler Eva izr. 8 hónapos, Patay-utca 16., öz. Vári Istvánné Varga Anna ref. 56 éves, Kuruc-utca 62., Weisz Herman izr. 67 éves, József kir. herceg-utca 2., Balassa Bernát izr. 43 éves, Csokonai-utca 25., Kiss Károly ref. 10 napos, Fancsika 43., Gelbmann József izr. 76 éves, Széchenyi-utca 32., Balogh Erzsébet ref. 25 éves, Lovász-utca 2., Liptai Margit ref. 17 hónapos. Haláp, Karakó István ref. 10 hónapos, Pesti-utca 4., Nagy Julia ref. 1 napos, Attila-tér 5., Pap Zsigmondné Szabó Eszter ref. 51 éves, Oláh Károly-utca 19.

**Mit hirdet ma az Ingóságkötvető** (Hatvan-u. 1. ref. püspöki bérpalota, az udvarban, Telefon 11—99. Ne mulassza el ezeket a páratlan alkalmi v teleket: Valódi Doherty Slazengers tenniszrakettek, 3x4 méteres gyönyörű smyrna szőnyeg, hat darab ebédlőszék cseresznye-fából valódi disznóörhuzattal, egy mokett férfiszoba garnitúra, kétháromszázéves porcellán tvegűdíszek és edények, Schöber-ágyak, antik vitrinek, antik gyertyatartók, órák, Kálvin szobrok, nagy tükör-üvegek, gramofonok stb. Készletfűzésre is adunk egész és félhálókat, szalon-garnitúrákat, egyes bútordarabokat, férfiruhákat, vasznakat, függöny ket, futószőnyegeket és minde félé ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságkötvetőben rendelkezhető meg részlelfűzésre is

**Megalakult a zenészsövetség helyi csoportja.** Vasárnap d. e. fél 11 órakor tarotta alakuló közgyűlést az Országos Magyar Zenész Szövetség debreceni helyi csoportja. A gyűlésen Horváth Sándor a Központ által kinevezett helyi megbízott titkár, aki egyébként a szervezési munkálatokat végezte, üdvözli a megjelenteket, bemutatja a Budapesti Központ kiküldöttét, Boldogh Lajos titkár, ki ismertette a Szövetség célját, valamint a nyugdíj-intézet természetét, melyek után rátérték a tisztikar megválasztására. A megválasztott tisztviselők névszerint: elnök Mándy Bertalan, alelnök Ehrlik József, titkár Horváth Sándor, pénztárnok Fábán Lajos, jegyző Parády Béla, ellenőr Léway József. Választmányi tagok lettek: Jónás József, dr. Balogh Geróné, Zakar Sándor, Suszer Károly és Csanda József. Pótválasztmányi tagok: Kokas Istvá, Ujvarossy Béla és Csugány Miklós. Az új elnök programot nem adott, kijele tette azonban, hogy minden tőle tehető el fog követni arra n zve, hogy a gyar zenészeknek minél nagyobb alkalom nyíljék késztésük fejlesztésében, továbbá fog gy eik értekezésében s ezzel az újsz bázta.

**Felafőbe szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF**

**Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat**

**Nyomatott a Tiszántúli Hirlap s.-s. nyomdájában.**

**Tőzsde**

**Tartott irányzat az értéktőzsdén.**

**Egy aranykorona a dollár hivatalos pénzfolyamán számítva 14.428 és fél papirkorona.**

Az értéktőzsde tartott irányzat mellett folyt le. A forgalom igen vontatottan indult és bár nyitáskor még árukinálat volt túlsúlyban, az intervenció bizott ág közbe lépésére a kontremín tartózkodó magatartásra kényszerült. A kuliszban 1—2 ezer koronás eltozódások fordultak elő.

Az utótőzsdén az irányzat tartott. M. Hitel 376 fél, Nova 181 és fél, Georgia 268 és fél, Danubius 2255, Kőszén 3120, Urikányi 1055.

**Zürichi zárlat.**

Páris 2695 00, London 2508, Newyork 516 egy negyed, Brüsszel 2610 Milánó 2118 fél, Hollandia 207-75, Berlin 123-00, Bécs 72-80, Szófia 377, Prága 1530, Varsó 99-15, Budapest 72-60, Belgrád 840, Bukarest 252.

**Terménytőzsde.**

A mai terménytőzsdén az irányzat valamivel lanyhább volt. A forgalom csekély maradt. Az eladók és a vevők egyaránt tartózkodó magatartást tanusítke ott.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 500—502 és fél, egyéb 497 és fél—500, 77 kilós tiszavidéki 505—507 és fél, egyéb 502 és fél—505, 78 kilós tiszavidéki 510—512 és fél, egyéb 507 és fél—510, rozs 437 és fél—442 és fél, tak. árpa 320—330, köles 250—260, zab 415—430, tengeri 267 és fél—272 és fél. Fővárosi malmok listázai változatlanok.

**Magyar Nemzeti Bank jelentése a deviza árfolyamokról.**

Darab	Vétel	Eladás
Dollár . . . .	70700 K	71380 K
Angol font . . .	344000 K	347000 K
Hollandi forint .	28260 K	28536 K
Francia frank . .	3714 K	3738 K
Svájci frank . . .	13655 K	13809 K
Léva . . . . .	509 K	517 K
Cseh korona . . .	2091 K	2111 K
Lira . . . . .	2899 K	2937 K
Lei . . . . .	335 K	337 K
Dinár . . . . .	1135 K	1157 K
100 n. márká . .	16680 K	16844 K
Lengyel márká . .	13448	13539
Osztrák korona .	9935	10045

**SPORT.**

**A „Főiskolai Sportszövetség“**

az idén a DEAC-nak és a DGASE-nek engedte át a főiskolai athletikai, kard és törvívó, valamint az uszóbajnokságok megrendezését. A bajnokságok terminusa már végleg finanszírozva van május 31. és június 1. napjaiban, azaz pünköst első és másodnapjára. A versenyek fénylet nagyban emeli Albrecht főhercegnek, a Főiskolai Sportszövetség diszelnökének mind a két napon való személyes jelenléte. A főherceget a városi, megyei és a főiskolák exponens urai fogadják ünnepélyesen, a főiskolai hallgatók részvétele mellett. A vivó bajnokságok a ref. főgimnázium tornatermében, az uszóbajnokságok a Margit-fürdő uszodájában és az athletikai bajnokságok pedig a Nagyerdő sporttéren kerülnek megrendezésre. Az összes főiskolából mintegy 200 haligató lesz a két napon Debrecenben, akik 31-én ünnepélyes disztelvonulással kezdik meg a sportünnepségeket. Az impozáns ünnepségek iránt már is országszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg.

**Fővárosi bajnoki mérkőzés.**

Törekvés—NSC 0:0. Nivótlan, gyenge mérkőzés. FTC—VAC 1:1. — Küzdelem a „Magyar Kupa“ seregéért.

**A DTE birkozó szakosztályának évi szakosztályi ülése.**

Impozáns keretek közt tartotta a DTE birkozó szakosztálya folyó hó 13-án, szerdán a tornacsarnok helyiségében évi rendes szakosztályi ülést. Az ülésen mintegy 50 tag jelent meg s nagy lelkesedéssel választották meg az 1925. évi szakosztályi tisztitart: elnök ifj. dr. Magoss György, ügyvezető-elnök Dózsa György, előadó Paulovich Pál, ifjusági előadó Salamon László, jegyző Szabó Andor, pénztáros Kellner Tibor, ellenőr dr. vitéz Kiss József, kapitány Paulovich Béla, ifjusági kapitány Kellner Károly.

**DEAC**

Játékosai holnap, szombaton este 6 órakor játékos értekezletet tartanak az Egyetemi Kör külön helyiségében.

**Debreczenszky István kárpitos — Halköz 8. szám**  
Kész hencserek, diványok, matracok, garitúrák raktáron  
javításokat elvállalok

**Szabó János**  
uni divat és egyenruha szabóságba megérkeztek a bel- és külföldi szövetek és mosdóvásznak. — Hitelesépes egyéneknek kedvező fizetési feltételek mellett is készit divatöltönyöket.  
Üzletref. püspöki palotába

Ke. 3070—2

1925

**Hirdetmény**

**csődönkvüli kényszeregyezségi ügyben.**

A debreceni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy öz. Klein Lajosné debreceni (Homok-u. 74.) lakos kereskedő kérelmére a csődönkvüli kényszeregyezségi eljárást megindította.

Vagyonfelügyelőül dr. Glück Izidor debreceni lakos (Péterfia-u. 70.) kereskedő rendelte ki.

A hitelezőket felhívja, hogy követeléseiket az 1925. évi június hó 15 (tizenöt) napjáig bezárólag a — 4070—1915. M. E. sz. rendelet 28. §-ában meghatározott módon (lásban, a követelés összegének és jogcímenek megjelölésével esetleges váltófedezzel, zálogjog, vagy egyéb biztosíték felemlítésével) s a 43. §-ban meghatározott jogkövetkezményeknek (szavazati jog elvesztésének) terhe alatt jelentésük be és a tárgyaláshoz váltóikat, vagy követeléseikről szóló egyéb eredeti okirataikat hozzák magukkal.

Ügyvédi képviselőt nem kötelező. Az egyezségi tárgyalás hatánapját 1925. évi június hó 19. (tizenkilenc) napjának délelőtti 9 óráját dr. Buday Sándor kir. törvényszéki bíró hivatalos helyiségébe (II. em. 108.) tűzte ki.

Az eljárás megindításának joghatálya a mai nappal áll be.

Debrecen, 1925. évi május 11.

dr. Buday sk., kir. t. bíró.

A kiadvány hitetül:

Görgey, igazgató.

# Apró hirdetések

Negyedre olcsóbb az apróhirdetését, melyet 8000 koronáért elad a Debreczeni, Debreczeni független Újság, Híradó vagy Tiszántúli Hírlap kiadónivalalában vagy a Hegedűs és Sándor Rt. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztárában. Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szög 800 korona — Vastagbetűvel szedett apróhirdetés levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítanak.

## AJÁNLAT

Márványozatok, cementlapok, betonárak, sarkóvak minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreczeni Műtárgyárnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.  
 Parisnyastoppolás! Vállalok, Viola utca 22.  
 Kútszernél ismét lehet részletre vásárolni. Piac u. 7.  
 Téglat legolcsóbban Hortobágy téglagyár Rt.-nél szerezhetünk be. Prima minőség garantálva. Szent Anna utca 11. Ugyanott 10 hold prima föld eladó.

Lapkihordókat felvesz a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatala

Jóminőségű téglák és cserép 10th és Sebestyén építészek téglaárából kapható legolcsóbban. Megbízott Beatus József Zöldfa-u. 8.  
 Kiadó októberre nagyerdő alatti Brunner tanya, Márton ügyvéd, Piac utca 44.  
 Munkás kertben, a Vilmos lakánya háta mögött veteményes föld kiadó. Értekezni ugyanott.  
 Felhívunk mindenkit, aki tagja volt a Nemzeti Balesetbiztosító Rt.-nek, hogy saját jól felfogott érdekében könyvecskéjükkkel együtt a biztosítás esetleges valorizálása végett, iródánkban megjelenni szíveskedjenek folyó hó 15. 16-án Béthlen 4-6 óráig és 17-én vasárnap délelőtt 8-10 óráig. — Turul-Magyar Országos Biztosítóintézet R. T. Debrecen. Piac-u. 42.

Rikkancsok magas fizetéssel felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Üzletáthelyezés miatt női kalapokat olcsón szerezhet be Jungreis Marinál.  
 Május 15-én új tanfolyamot nyitok. Jelentkezőket elfogadok, Rubin Viola, kézimunkaüzlet, Kosuth-u. 15.  
 Gyakorlott varróleány felvétetik. Széchenyi-u. 7. emelet.  
 Butorozott szoba elsejére kiadó. Bethlen-u. 57.  
 Uri házaknál szépen mosok, vasalok. Levelezőlap hívásra megjelnek. Gazdaszomnyak ajánlkozik helyben, vidékre pusztára magános nő. Darabos u. 58.

Van szerencsém értesíteni az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy női kalapszalonomat áthelyezem Arany János-u. 37. saját házámba. Kérem további szves partfogásukat. Tisztelettel Jungreisz Mari.  
 Autóterképek, turista és katonai térképek, fényképezési cikkek, legfrissebb lemezek Springer könyvesboltban.

## LAKÁS, ÜZLET

Közponiban legánsan butorozott két ágas nagy szoba ellátással vagy anélkül azonnal kiadó. Értekezni lehet Városháza alatti trafikban, Piac utcán.  
 Két szoba, fűrdőszoba, konyha léppel átadó. Simonyi út 28.  
 Kiadó különbejáratu utcai butorozott szoba. Eötvös-u. 40.  
 Kiadó butorozott utcai szoba jobb fiatal párnak. Mester-u. 39.  
 Különbejáratu esinosan butorozott szoba egy úrnak kiadó. Bösörmenyi út 10.  
 Különbejáratu utcai butorozott szoba kiadó. Bethlen-u. 17.  
 Prima feles gardenka eladó. — Erdélyi László Imre, Piac-u. 71.  
 Butorozott különbejáratu szoba kiadó Hid-u. 6. Nagyművelésnél. Berényiné.  
 Különbejáratu esinosan butorozott szoba kiadó. Miklós-u. 41. II. lépcső az udvarban.

## KERESLET

65 milliót keresek első betáblázásra cím a kiadóban.  
 Keresek jobb zsidó családnál fiam részére kóser koszlót és lakást. Cím özv. Weinbergerné, Széchenyi-u. 23. I. emelet.  
 Egy kétszamos cipészsegéd felvétetik Hatvan-u. 49.  
 Tengerit nagyobb mennyiségben is veszek. Jóna János, Nyil-u. 34.  
 Elveszett 7-én 8 köves briliáns fél fülbevaló. 100 jutalom ellenében kérem eljuttatni Péterfia-u. 19. alá.

## ÁLLÁST KERES

Gazdasági gyakorlatl is rendelkező mérlegképes könyvelő gazdaságban, kereskedelmi vagy ipari vállalatnál bármilyen állás vállal. „Vas-szorgalom” jelgére kiadóba.  
 Intell dentzike verciheren schön gres ceugnirn zucht für 1. Juni male zu Kinder nicht unter 3 Jahren Susann Helfer, Fűvészkert-u. 11.

## ÁLLÁST KAP

Géplakatos tanuló felvétetik. Ehrenreich Sámuel, Arany János-utca 37. szám.  
 Pincértanulónak ügyes fiu felvétetik az Angol királynő étteremben.  
 Egy 12-13 éves leány gyermekkel len házaspárhoz felvétetik. Cím a kiadóban.  
 Egy manikűrös kisasszony felvétetik Széchenyi-út 20 számú ház, városi házzal elcserelehető. Széchenyi-út 57. sz. Toma)  
 Mosónő, ki szépen vasal felveszik a Bika konyhájában.  
 Házvezetőnőnek tisztamultu magános korsabb nő keres szerény háztartásához vidéki magános férfi Cím Budapestföldnél.

Fehérnemű üzem Arany János-utca 22. Jobb varrónők felvételnek F172  
 Kifutó leányt azonnali belépésre keres Frank, Csapó-u. 11. — Kevéssé használt Singer varrógép eladó, ugyanott.

Arany János-utca 22. I. em.  
 STEINER MINÁLY

Ügyes varróleányok francia munkára felvétetnek. Fried nővérek Széchenyi-u. 11.

## ELADAS

Eladó teljes fűrdőszobaberendezés kályhával, öntöttvas zománczott káddal, viztartánnyal, továbbá jakarban levő, látható írású irógép minden elfogadható árért. Dézsy gáz-mesternél gyár.  
 Méhkapirak pergetővel mindenféle használt butorok eladók Könyök utca 8.  
 Irógép, hetes Remington eladó Trgyalás Szent Anna-u. 21. szombat délután.  
 Szalonbutor jó állapotban eladó Péterfia-u. 8.  
 Vadászfegyver „Futkert Korona” gyártmányu 16-os cjeortos kifűnő karban és egy 2 méteres álló consul tükrör eladó. Darabos-u. 26. Du. 2-3 között.

## VEGVES

Értesitem a görbeháti nyájgazdaságot, hogy folyó hó 18-tól e hó 23-ig bezárólag a juhnyírást befejezzük és ettől fogva a nyírást a gazda költségére megnyíratjuk. A felügyelő gazda.  
 Értesitem a Szálka alatti nyájgazdaságot, hogy folyó hó 18-tól e hó 23-ig bezárólag a juhnyírást befejezzük és ettől fogva a nyírást a gazda költségére megnyíratjuk. — A felügyelő gazda, Boldogh József.  
 Toltartó fekete viaszos vászon hét fön Batthyányi utcán elveszett. — Svetits-intézet II-ik B) osztályában jutalomért átadható.

Előrendü kártya SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sáro KÉSZ HENCSEKEREK RAKTÁRON

Hadirokkantak foglalkoztatásának előmozdítására Szent Anna-u. 12.

Festéket Padlóakkot, bronzolint, terpentint, friszit, zománclakkot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat STERN festéküzletben Piac ucca 10. Bikkával szemben.

Iroda felszerelések, legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Külföldi és belföldi levelezőlapok minden színben és minőségben a legnagyobb választékban. Saját készítésű üzleti könyveink dus raktára. — A legújabb könyv és zenemű újdonságok állandóan raktáron. Bárhol megjelent könyvet a leggyorsabban szerezzük be.

„MÉLIUSZ” könyvkerekedés Ferenc József-ut 26.

Mosott rongyot vesz a „Tiszántúli Hírlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

TISZÁNTÚLI HIRLAP könyvnyomdai vállalat R.-T. Varga-utca 5. TELEFONSZÁMOK: 788. és 789. Készít a legolcsóbb árak mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizlésebb kivitelben